

84 LABORATORIJSKA DIAGNOSTIKA ŠČITNIČNIH BOLEZNI

Suzana Kert

1. Kaj je TSH?

TSH (tiroideo – ščitnico spodbujajoči hormon) je temeljna preiskava delovanja žleze ščitnice. TRH (angl. »thyrotropin releasing hormone«) – hormon, ki nastaja v posebni žlezi na bazi možganov – hipotalamusu, spodbuja hipofizo k izločanju TSH, ki pa v ščitnici spodbuja izločanje dveh ščitničnih hormonov, to sta T3 in T4. Ta hormona povratno vplivata na hipotalamus in ščitnico in uravnava izločanje tako TSH kot tudi TRH. Pri določenih boleznih je to uravnavanje porušeno, kar vodi v preveliko ali premajhno proizvodnjo ščitničnih hormonov.

2. Kakšen je namen preiskave?

Opravljamo jo za preseganje bolezni ščitnice, kar je splošno razširjen pristop pri novorojenčkih, pri odraslih ob sumu na bolezni ščitnice, kot sta prešibko ali prekomerno delovanje te žleze, ali v primeru, če je ščitnica povečana. Preiskava se uporablja tudi za spremljanje uspešnosti zdravljenja.

3. Kako preiskava poteka?

Kri se iz vene odvzame praviloma na notranji strani komolca ali hrbtišča dlani. Mesto vboda se razkuži, na nadlahti se namesti trak za zažem, ki povzroči, da se vene pod zažemom napolnijo s krvjo. V veno se vbode igla, iz katere steče kri v posebno epruveto. Vmes odstranimo zažem, da se obnovi prekrvavitev. Po odvzemu krvi odstranimo iglo iz vene in mesto vboda prekrijemo z obližem.

4. Kako se na preiskavo pripravimo?

Za to preiskavo ni nobenih omejitev glede vnosa hrane ali tekočine.

5. Kako se boste ob preiskavi počutili?

Ob vbodu igle čutijo nekateri ljudje zmerno bolečino, drugi pa le zbadljiv ali imajo pekoč občutek. Po vbodu se lahko pojavi utripanje. Vene in arterije so pri različnih osebah in na različnih delih telesa različno velike. Pri nekaterih osebah je težje dobiti vzorec krvi kot pri drugih.

6. Kakšna so morebitna tveganja?

Tveganja ob odvzemu krvi so:

- prekomerna krvavitev,
- slabost ali občutek vrtoglavice,

- podplutba,
- okužba kože,
- večkratni vbodi ven.

7. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Odvisno je od lokacije izvajalca preiskave in načina posredovanja izvida, sama preiskava je praviloma opravljena na isti dan, ko je bila bolniku odvzeta kri.